

[Justitsministeren.]

var jo inde paa Hovedsynspunkterne og oplæste mange fortrinlige Udtalelser fra Slutningen af forrige Aarhundrede og Begyndelsen af dette, fremsat af ansete Jurister. Jeg kan slutte mig til disse Udtalelser, men det ærede Medlem ved, at disse Udtalelser er faldet med en anden Situation for Øje; de er faldet, da Spørgsmaalet drejede sig om, hvorvidt Domstolene og Administrationen skulde adskilles. Det er dette Forhold, som disse Udtalelser refererer sig til, og dér hævder man fra Juristers Side, at det er uheldigt, at Dommervirksomhed og Administration er forenede i samme Person; det gælder om at faa de to Virksomheder skilt ud fra hinanden, saaledes at Dommerne kun har deres Dommervirksomhed, og at Administrationen har sin Virksomhed som Administration. Naar derfor det ærede Medlem udtalte med høj Røst, at vedkommende kun maatte være Dommer, vilde jeg ønske, at han samtidig havde udtalt: Men jeg maa i øvrigt indrømme, at det sigtede til den Situation, da Dommerembeder og Administrationsembeder var forbundne med hinanden, og at det var den Tilstand, man fandt uholdbar.

Det ærede Medlem paaberaabte sig den store Jurist Goos. Ogsaa dette kan jeg tiltræde. Men det ærede Medlem ved, at Goos har haft en Hovedindflydelse paa de forskellige Procesudkast, der har været fremme; han har udøvet, maaske mere i det skjulte end aabenlyst, en ganske fænomenal baade Flid og Indflydelse og Autoritet paa disse Udkast. Men ikke i et eneste af disse Udkast var denne Regel fremme. Denne Regel kom først frem til Diskussion i 1908, fordi man den Gang mente, at en Mængde Dommerembeder blev holdt aabne ved Konstitution af den daværende Minister, at han ikke besatte dem, naar de blev ledige ved Dødsfald eller paa anden regelmæssig Maade, ved Forflytning eller lignende. Derfor kom Spørgsmaalet frem netop i Aarene 1907—1908. Men i selve Proceskommissionen, hvor Goos har udøvet stor Indflydelse, var ikke en eneste af disse Regler fremme. Jeg mener ikke, at man rokker ved Domstolene ved det, som her er foreslaet; tværtimod giver man Domstolene en Beføjelse, de ellers ikke har haft.

Det ærede Medlem Hr. C. C. Heilesen var inde paa tidligere Tilfælde, hvor Dommere er blevet Justitsministre. I Øjeblikket kender jeg seks Tilfælde. Jeg kender det Tilfælde, som det ærede Medlem nævnte, Klein, og foruden ham har det ogsaa været Tilfældet med Casse, Krieger, Zahle, Krabbe

og med den nuværende Justitsminister. Saa vidt jeg véd, er det de seks Tilfælde, vi har.

Jeg skal begynde med det Tilfælde, det ærede Medlem Hr. C. C. Heilesen omtalte, nemlig med Klein. Jeg slutter mig fuldt ud til de Udtalelser, det ærede Medlem fremsatte om Klein, baade med Hensyn til hans Stilling som Formand for Sø- og Handelsretten, hvor han har gjort fortrinlig Fyldest, og hans Stilling som Justitsminister, hvor han var med til at gennemføre den islandske Forfatning og derved paa det Tidspunkt stiftede Fred mellem Island og Danmark; han udarbejdede endvidere Skifteloven af 1874. Men naar saa det ærede Medlem Hr. C. C. Heilesen sagde, at for Klein var der ikke nogen Vanskelighed ved, at man fik ham til Justitsminister, vil jeg gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at medens han refererede alle Fakta med Hensyn til Klein fuldstændig rigtigt, glemte han at omtale et Faktum, der dog i denne Henseende spiller en vis Rolle, nemlig at Klein, der blev Justitsminister i 1872, allerede i 1871 var blevet udnævnt til ekstraordinær Assessor i Højesteret, hvilket betød, at han var sikker paa at faa det første ledige Dommerembede i Højesteret, saa snart det indtraf, at han gik af som Minister. Og det fik han ogsaa, saa snart han gik af som Minister; han var selvskrevet til det og fik det.

Paa lignende Maade er det gaaet med Casse; da han blev Justitsminister i 1860, var der paa Forhaand sikret ham det første ledige Dommerembede i Højesteret, idet han allerede i 1858 var blevet ekstraordinær Assessor i Højesteret. Ogsaa han udmærkede sig som Justitsminister; han gennemførte Sø- og Handelsretsloven, som Klein senere organiserede; han gennemførte Stempeloven og Politiloven for København, Love som gælder den Dag i Dag.

Og paa lignende Maade er det med den tredje af disse Justitsministre, nemlig Krieger. Han var allerede i 1856 blevet ekstraordinær Assessor i Højesteret.

Tror virkelig det ærede Medlem, at disse anerkendte dygtige Jurister vilde være gaaet ind som Justitsministre, hvis de havde risikeret bagefter at komme til at gaa ledige? I hvert Tilfælde var de paa Forhaand sikret ved den Stilling, de havde.

Efter at jeg har omtalt disse tre Justitsministre, maa det være mig tilladt at nævne de tre tidligere Dommere, der i Nutiden har deltaget i det politiske Liv, nemlig det ærede Medlem Hr. Zahle, Krabbe og den nuværende Justitsminister. Det ærede